

KLAGANDE

Transportarbetarnas arbetslöshetskassa
Box 714
101 33 Stockholm

MOTPART

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 13 juni 2016 i mål nr 8795-15,
se bilaga A

SAKEN

Avstängning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer
Transportarbetarnas arbetslöshetskassas beslut den 27 oktober 2015.

YRKANDEN M.M.

Transportarbetarnas arbetslöshetskassa (arbetslöshetskassan) yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer arbetslöshetskassans beslut den 27 oktober 2015.

■■■■■■■■■■■ motsätter sig bifall till överklagandet.

VAD PARTERNA ANFÖR

Arbetslöshetskassan

■■■■■■■■■■■ körkort har återkallats av Transportstyrelsen på grund av att han överskridit en hastighetsbegränsning. Enligt anställningsbeviset var han provanställd den 15 juni 2015–14 december 2015. Körkortet återkallades den 29 augusti 2015 och provanställningen avslutades den 31 augusti 2015 efter att arbetsgivaren inte hade funnit några omplaceringsmöjligheter.

■■■■■■■■■■■ fullföljde aldrig sin provanställning, utan den avbröts tidigare än vad som var avtalat. Enligt uppgift från honom själv var anledningen till detta att hans körkort hade återkallats. Även om han inte kunnat råda över spärrtid och omplaceringsmöjligheter har hans agerande ett kausalt samband med anställningens upphörande, eftersom det inte framkommit några uppgifter som tyder på att provanställningen avslutades av andra skäl än att körkortet drogs in.

En yrkeschaufförs främsta arbetsredskap är dennes fordon, utan sitt fordon kan yrkeschauffören inte utföra sitt arbete. Eftersom körkortet är en förutsättning för att kunna bruka sitt fordon är körkortet en nödvändig förutsättning för att yrkeschauffören ska kunna utföra sitt arbete. Följaktligen är innehavandet av ett körkort ett anställningsvillkor som måste uppfyllas av en arbetstagare för att en anställning som yrkeschaufför ska komma till stånd. Det föreligger således en direkt koppling i det faktum att om en

yrkeschaufför förlorar sitt körkort, oavsett om det är på grund av en handling begången på fritiden eller på arbetstid, kan yrkeschauffören inte längre utföra det arbete denne anställts för. Konsekvenserna av hans agerande har en direkt koppling till hans arbete. I en dom från Arbetsdomstolen fastställdes att saklig grund för uppsägning kan föreligga om en yrkeschaufför får sitt körkort indraget eftersom arbetstagaren under en viss tid själv satt sig ur stånd att fullgöra de väsentliga arbetsuppgifter denne har anställts för (AD 1981:158).

När [REDACTED] begick hastighetsöverträdelsen var han, eller bör han i alla fall ha varit, medveten om att han kunde förlora sitt körkort och på så vis även sin anställning. I bedömningen av huruvida hans hastighetsöverträdelse är att betrakta som ett sådant otillbörligt uppförande att det finns fog för att stänga av honom bör således inte enbart agerandet i sig vägas in utan också de konsekvenser samt medvetenheten av de konsekvenser som agerandet medfört.

[REDACTED]

Han hänvisar till vad som tidigare förekommit i målet och bestrider att han på egen begäran, frivilligt eller genom otillbörligt uppförande avbrutit sin provanställning.

Då arbetsgivaren endast skriftligen och utan att ange skäl meddelat att provanställningen avbryts kan det inte uteslutas att provanställningen avbrutits av annan anledning än det indragna körkortet. Det kan handla om en kombination av flera samverkande faktorer. Detta antagande stöds av att [REDACTED] är ett stort åkeri med ett flertal terminaler och möjligheten att omplacera till exempelvis lagerarbetare torde ha funnits.

Arbetslöshetskassans tolkning och tillämpning av vad som i aktuellt fall kan utgöra otillbörligt uppförande saknar stöd både rättsligt och i praxis. Det

torde inte förekomma inom någon annan arbetslöshetskassa att en medlem vid uppkommen arbetslöshet nekas ersättning på grund av ett indraget körkort. Att uppställa särskilda krav på yrkeschaufförer innebär att vederbörande både missgynnas och diskrimineras i förhållande till andra medlemmar.

RÄTTSLIG REGLERING M.M

Möjligheten för arbetslöshetskassan att stänga av en medlem från ersättning på grund av att arbetslösheten orsakats av den enskilde genom otillbörligt uppförande framgår av lag. I bestämmelsen är det dock inte definierat vad otillbörligt uppförande är. I förarbetena till lagen anges några exempel på vad som kan anses utgöra grund för att tillämpa sanktionen avstängning, nämligen onykterhet i arbetet, upprepad sen ankomst, frånvaro utan giltig anledning och vägran att efterkomma arbetsledningens anvisningar (prop. 1973:56 s. 184 och prop. 2012/13:12 s. 92).

I sin undersökning Avstängning från arbetslöshetsersättningen, 1980, har [REDACTED] berört avstängningsgrunden otillbörligt uppförande. Hon skriver bl.a. följande (s. 385-388).

Otillbörligt uppförande har i praxis och doktrin ofta kopplats till den arbetsrättsliga bedömningen om en uppsägning eller ett avskedande är sakligt grundad. Det är alltså tal om en så allvarlig situation att det utgör ett kontraktsbrott enligt arbetsrättsliga normer som ger skäl att avsluta anställningen. För att en sådan bedömning ska göras ställs höga krav på saklighet och att åtgärder vidtagits för att avhjälpa situationen. [— —] Men frågan är hur dessa ärenden skall prövas. Enligt min uppfattning kan de myndigheter som har hand om lagen om arbetslöshetsförsäkring inte ingå i materiell prövning av om arbetstagarens uppförande varit sådant att han kan avstängas från ersättning. En sådan prövning innebär nämligen samtidigt en prövning av om det förelegat saklig grund för uppsägning ... och denna rättsbildning har av lagstiftaren överlämnats till AD och inte till AMS eller Försäkringsdomstolen. ... Två lösningar är då möjliga. Den ena innebär att avstängning endast kan ske när det genom lagakraftägande dom blivit fastställt att det förelegat (åtminstone) saklig grund för uppsägning. Den andra lösningen innebär att arbetstagaren också kan avstängas på ett arbetsgivarintyg, som klart utvisar att arbetstagaren blivit uppsagd eller avskedad

på grund av sitt uppförande, förutsatt att det står klart att både arbetstagaren själv och hans fackliga organisation accepterar uppsägningen. ... Däremot ska arbetstagaren aldrig kunna avstängas om uppsägningen utåt framstår som en uppsägning på egen begäran, men arbetsgivaren underhand förklarar att det förelegat saklig grund, ej heller om dessa uppgifter bekräftas av arbetstagarens fackliga organisation.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om arbetslöshetskassan har haft skäl att stänga av [REDACTED] från rätt till ersättning med hänvisning till att han på grund av otillbörligt uppförande skilts från sitt arbete.

Omständigheten att en hastighetsöverträdelse har skett samt att Transportstyrelsen genom beslut den 8 september 2015 återkallat [REDACTED] körkort är inte tvistiga. Inte heller att provanställningen avslutades den 31 augusti 2015. [REDACTED] har själv uppgivit att provanställningen avslutades på grund av indraget körkort och att han skulle vara välkommen tillbaka till företaget när han har återfått körkortet.

Av den tillgängliga utredningen i målet finns inte någon mer information från arbetsgivaren förutom arbetsgivarintyget där det framgår att provanställningen avslutats i förtid. Några skäl anges inte och det framgår heller inte om omplaceringsutredning gjorts. Dock handlar det här om en provanställning och en sådan kan enligt bestämmelserna avslutas i förtid utan att skäl behöver anges. Någon skyldighet för arbetsgivaren att omplacera arbetstagaren vid avbruten provanställning förligger inte heller.

Kammarrätten konstaterar att det arbetsrättsligt kan föreligga saklig grund för uppsägning när en yrkeschaufför även genom förseelser utanför tjänsten förorsakat att han inte kunnat fullgöra de väsentligaste arbetsuppgifter han anställts för att utföra, nämligen att köra lastbil (jfr. AD 1981 nr 158).

Kammarrätten i Stockholm har i ett avgörande den 19 mars 2009 i mål nr 85-09 angivit att det är rimligt att anta att fall där en företagare som bedriver taxiverksamhet och som förlorar sitt tillstånd på grund av t.ex. hastighetsöverträdelse eller rattonykterhet skulle kunna jämföras med fall då en arbetstagare har skilts från sitt arbete på grund av otillbörligt uppförande. Det är en fråga om händelser som en förare själv kan råda över, förutse och även förhindra uppkomsten av.

Kammarrätten anser att [REDACTED], oaktat att han inte har kunnat påverka spärrtiden i sig (även om Transportstyrelsen har tagit hänsyn till hans behov av körkortet för sin yrkesutövning), har haft möjlighet att förhindra indragningen helt och hållet genom att inte köra för fort. [REDACTED] bör som arbetslöshetskassan anger, ha varit medveten om att han vid en hastighetsöverträdelse kunde förlora sitt körkort och därmed även äventyra sin provanställning.

Enligt kammarrättens mening har [REDACTED] provanställning avslutats på grund av otillbörligt uppförande. Att ett avslutande av en provanställning inte behöver motiveras kan inte föranleda någon annan bedömning. Arbetslöshetskassans överklagande ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

[REDACTED]

Kammarrättsråden [REDACTED] (ordförande), [REDACTED] (referent och skiljaktig) och [REDACTED] har deltagit i avgörandet.

Föredragande: [REDACTED]

██████████ skiljaktiga mening.

Kammarrätten ska pröva lagligheten av det avstängningsbeslut som arbetslöshetskassan har fattat. Kammarrättens prövning är alltså begränsad till en bedömning av om det har funnits skäl för arbetslöshetskassan att utgå från att det skett ett avskedande och att grunden för avskedandet faller inom vad som kan betecknas som ett otillbörligt uppförande.

Enligt min bedömning ska därvid stor vikt läggas vid det arbetsgivarintyg som legat till grund för arbetslöshetskassans beslut (jfr ██████████ s. 388). Av detta intyg framgår inte anledningen till att provanställningen upphörde. ██████████ har själv uppgett att hans provanställning avslutades på grund av att hans körkort indragits till följd av hastighetsöverträdelse, men att arbetsgivaren meddelat att han var välkommen tillbaka efter det att han återfått körkortet. Denna uppgift har inte motsagts. Enbart det förhållandet att det skett en körkortsåterkallelse kan dessutom inte automatiskt läggas till grund för ett avstängningsbeslut enligt aktuellt lagrum, eftersom en återkallelse av körkortet också kan ske av andra orsaker än körkortsinnehavarens beteende, som t.ex. sjukdom. Jag anser sammanfattningsvis att det som framkommit inte medför att arbetslöshetskassan haft skäl för att stänga av ██████████ från rätten till arbetslöshetsersättning med hänvisning till att han på grund av otillbörligt uppförande skilts från sitt arbete. Jag anser därför att överklagandet ska avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2016-06-13
Meddelad i
Linköping

Mål nr
8795-15

KLAGANDE

MOTPART

Transportarbetarnas Arbetslöshetskassa
Box 714
101 33 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Transportarbetarnas arbetslöshetskassas beslut den 27 oktober 2015

SAKEN

Tillämpning av lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver Transportarbetarnas Arbetslöshetskassas beslut.

Dok.Id 247132

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00

E-post:
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Transportarbetarnas arbetslöshetskassa (kassan) beslutade den 30 september 2015 att stänga av [REDACTED] från arbetslöshetsersättning i 45 ersättningsdagar från och med den 1 september 2015. Vid omprövning den 26 oktober 2015 ändrade kassan inte sitt beslut. Som skäl för beslutet anfördes bland annat följande. [REDACTED] körkort har återkallats av Transportstyrelsen. Som yrkeschaufför har man ett personligt ansvar för att inte bryta mot regler som är viktiga ur trafiksäkerhetssynpunkt. Detta gäller oavsett om det rör privat- eller yrkestrafik. Arbetsgivaren har inte haft möjlighet att omplacera [REDACTED] till andra arbetsuppgifter utan provanställningen har avbrutits direkt på måndagen den 31 augusti 2015. [REDACTED] får därför själv anses ha orsakat att han inte kan fortsätta sin anställning.

[REDACTED] yrkar att han beviljas rätt till ersättning från den 1 september 2015. Han hänvisar till vad han har anfört i begäran om omprövning och tillägger därutöver i huvudsak följande. Det förhållandet att han har skilts från sin provanställning på grund av en förseelse begången på fritiden kan inte tas till intäkt för att anställningen har upphört genom otillbörligt uppförande.

Kassan vidhåller sitt beslut.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

I 43 b § ALF anges att en sökande ska stängas av från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar, bland annat om han eller hon har lämnat sitt arbete utan giltig anledning eller om han eller hon på grund av otillbörligt uppförande har skilts från sitt arbete.

Avstängning från rätten till ersättning ur arbetslöshetsförsäkringen är en åtgärd vid handlingar som inte stämmer överens med villkoren i försäkringen. En sökande som skiljs från arbetet på grund av otillbörligt uppförande kan sägas orsaka arbetslösheten och kan därför inte anses ofrivilligt arbetslös. För att förhindra att arbetslöshetsförsäkringen överutnyttjas och inskräpa vikten av att inte orsaka sin arbetslöshet, bör ett sådant handlande även fortsättningsvis leda till en åtgärd (se prop. 2012/13:12 s. 41f samt prop. 1999/2000:139 s. 56f).

Begreppet otillbörligt uppförande är inte definierat i lagen. I förarbetena anges några exempel på vad som kan anses utgöra grund för att tillämpa sanktionen avstängning, nämligen onykterhet i arbetet, upprepad sen ankomst, frånvaro utan giltig anledning och vägran att efterkomma arbetsledningens anvisningar (prop. 1973:56 s. 184 och prop. 2012/13:12 s. 92).

Förvaltningsrättens bedömning

Transportstyrelsen har beslutat att återkalla [REDACTED] körkort efter att det omhändertagits den 29 augusti 2015. [REDACTED] provanställning hos [REDACTED] har avslutats den 31 augusti 2015. [REDACTED] har uppgivit att detta har skett på grund av att hans körkort har återkallats. Arbetsgivaren har på arbetsgivarintyg som anledning till att anställningen har upphört kryssat i rutan för avslutad tidsbegränsad anställning och inte angivit skälet till detta.

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att det inte har framkommit att [REDACTED] anställning har upphört på hans egen begäran eller att han frivilligt har lämnat arbetet. Han kan därför inte anses ha lämnat sitt arbete utan giltig anledning.

Det agerande som skulle kunna utgöra otillbörligt uppförande från [REDACTED] [REDACTED] sida är att han har överskridit en hastighetsbegränsning. Förvaltningsrätten noterar att exemplifieringen i förarbetena beträffande vad som utgör otillbörligt uppförande främst tar sikte på agerande som direkt har koppling till arbetet och arbetsplatsen. Det agerande som läggs [REDACTED] till last har inte någon sådan direkt koppling till arbetet. Att även annat agerande än sådant som har direkt koppling till arbetet skulle kunna utgöra otillbörligt uppförande i detta avseende kan dock inte uteslutas eftersom uppräknningen enbart är en exemplifiering.

Enligt förvaltningsrättens mening kan den omständigheten att [REDACTED] [REDACTED] har överskridit en hastighetsbegränsning inte anses medföra att han har uppfört sig otillbörligt på ett sådant sätt att kassan har haft fog för att stänga av honom från ersättning. Enligt förvaltningsrättens uppfattning skulle vidare hans agerande inte ensamt kunna anses ha orsakat att provanställningen har upphört, eftersom han själv inte har kunnat råda över vilken spärtime som har beslutats och vilka möjligheter till omplacering som funnits på arbetsplatsen. Det kan således inte sägas att han har skilts från sitt arbete på grund av otillbörligt uppförande. Kassan har därför inte haft fog för sitt beslut. Överklagandet ska därför bifallas och kassan beslut ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3104/1D)

[REDACTED]
förvaltningsrättsfiskal

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] deltagit. Föredragande har varit [REDACTED]